Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

PODAJE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE Z ŁOTWY ORAZ PERJODYCZNE Z ESTONJI I FINLANDJI.

Nr. Wilno, dnia 21 maja 1932 r. 47.

T r e ś ć n u m e r u:

--§--

Łotwa.Kronika: 1.Ł o t e w s k o - e s t o ń s k i e r o k o w a n i a h a n d l o w e ."Jaunakas Zinas" /Nr.108/: Łotewski minister Spr.Zagr. Zarinsz oświadczył w sprawie rokowań estońsko-łotewskich co następuje: Rokowania estońsko-łotewskie zmierzają do stworzenia unji celnej między obu krajami. Przeszkodą w tym kierunku jest pogląd Estonji, która uważa, że Łotwa nie jest jeszcze do unji przygotowana i że w związku z tem unja byłaby przedwczesna. Estończycy są zdania, że narazie należy rozszerzyć podpisany w roku ubiegłym traktat handlowy. Obecne rokowania przewidują nowe wzajemne ulgi celne i uzupełnienia listy towarów.

W związku z oświadczeniem ministra Zarinsza estoński "Päewaleht" pisze, że propozycja w sprawie unji celnej była całkiem niespodziewana, gdyż przy poprzednich rokowaniach Łotwa zawsze się sprzeciwiała utworzeniu unji, obawiając się zalewu rynku łotewskiego przez wyroby estońskie. Estonja nic niema przeciwko unji, przyznając, że jest ona potrzebna.

2. S p r a w a s z w e d z k i e g o s y n d y k a t u z a p a ł c z a n e g o .Były właściciel łotewskiej spółki zapałczanej "Wulkan" Nemirowiski złożył w magistracie stokholmskim skargę przeciwko szwedzkiemu syndykatowi zapałczanemu, domagając się uiszczenia 120 tys.funtów sterlingów z tytułu należności za sprzedaną w swoim czasie Kreugerowi fabrykę "Wulkan", za którą Kreuger zapłacił bezwartościowemi akcjami.

3.K o n f e r e n c j a p r z e d s t a w i c i e l i k o l e i ł o t e w s k i c h i c z e s k i c h ."Latvijas Kareivis" /Nr.109/: W tych dniach odbędzie się w Pradze konferencja przedstawicieli kolei łotewskich i czechosłowackich. Konferencja ma na celu wciągnięcie Czechosłowacji do udziału w podtrzymaniu bezpośredniego połączenia Estonja-Łotwa-Polska.

4. K o n f e r e n c j a h a n d l o w a w S t o k h o l m i e .19 b.m. odbyła się w Stokholmie międzynarodowa konferencja w sprawie połączeń między latarniami morskiemi. Pozatem konferencja ma na celu uzgodnienie działalności radjostacyj na wybrzeżu bałtyckiem.

5.D o k o ł a ł o t e w s k o - s o w i e c k i e g o p a k t u h a n d l o w e g o ."Jaunakas Zinas" /Nr.108/: Wychodzące w Rydze pismo "Nord Ost" zamieściło artykuł, w którym m.in.twierdzi, że Łotwa i Rosja Sowiecka,zawierając w 1927 r. pakt handlowy, dobrze wiedziały, że pakt ten ma nietylko znaczenie ekonomiczne, lecz i polityczne. W tym celu też Rosja starała się ten pakt podpisać. W ostatnich latach jednak sfery łotewskie ceniły pakt ten jedynie z punktu widzenia ekonomicznego, zapominając o jego znaczeniu politycznem. Sowiety to zrozumiały i pakt zerwały. Wpłynęły na to głębokie przyczyny polityczne. Pakt o nieagresji między Łotwą a Rosją nie został dotychczas ratyfikowany. Estonja, która poprzednio wstrzymywała Łotwę przed podpisaniem paktu, obecnie sama podpisała z Sowietami pakt o nieagresji i wyznaczyła już termin ratyfikacji. Pod tym względem polityka zagraniczna Łotwy doznała więc również ciosu. Interesy obu państw wymagają, by sprawa paktu o nieagresji była jak najrychlej uregulowana.

Pozatem "Nord Ost" twierdzi, że Łotwa osiągnęła z paktu handlowego z Sowietami wielką korzyść. Obecnie Łotwa winna zdecydować, w którym kierunku ma się orjentować pod względem gospodarczym: na wschód czy na zachód. Mimo wszystko Łotwa powinna przychylnie przyjąć propozycję rosyjską podjęcia nowych rokowań.

6.R e m o n t p o l s k i c h s t a t k ó w w o j e n n y c h w L i b a w i e ."Pehdeja Brihdi" /Nr.109/: Spółka polska "Polmin" ma zamiar przenieść swe składy benzyny z Gdańska do Gdyni. Jednocześnie rząd polski podjął rokowania z Łotwą w celu porozumienia się co do remontu polskich statków wojennych w Libawie, ze względu na to, że w Gdańsku tego zrobić nie można.

7. P o s t ę p o w c y l e t g a l s c y a k o a l i c j a."Pehdeja Brihdi" /Nr.109/: W wyniku rokowań między premjerem Skujeneek'iem a leaderem postępowców letgalskich Rubulsem, postępowcy zgodzili się powrócić do koalicji. Warunki postępowców nie są jeszcze znane. Przypuszczalnie otrzymają oni tekę ministra Sprawiedliwości.

8. Z m i a n y w s k ł a d z i e G a b i n e t u ."Pehdeja Brihdi" Nr.109: Podczas narady koalicyjnej rozpatrywano sprawę uzupełnienia Gabinetu Ministrów. Jak wiadomo, wakują trzy stanowiska: ministra Sprawiedliwości, Finansów i Opieki Społecznej. Na ministra Sprawiedliwości upatrzony jest przedstawiciel partji postępowców letgalskich Paberzs. Do teki ministra Opieki Społecznej pretenduje partja małorolnych osadników.W tych dniach sprawa obsadzenia wyżej wzmiankowanych ministerstw ostatecznie się wyjaśni.

9.S p r a w a o b c o k r a j o w c ó w w u j ę c i u "P e h d e j a B r i h d i"."Pehdeja Brihdi" /Nr.110/. powołując się na opinję paryskiego "Matin" twierdzi, że najwyższy czas, żeby Łotwa zlikwidowała gniazda szpiegowsko-polityczne obcokrajowców na Łotwie, które obracają pieniędzmi z niewiadomego źródła.

10. L i k w i d a c j a o d d z i a ł u E l t y w R y d z e ."Pehdeja Brihdi" /Nr.110/: Z dniem 1 czerwca r.b.ulegnie likwidacji biuro Elty w Rydze. Dotychczasowy kierownik biura Kemežis przeniesiony zostanie do Kłajpedy. W przyszłości prasę litewską o Łotwie informować będzie Leta i poselstwo litewskie w Rydze. Zlikwidowany też został oddział Elty w Berlinie.

11. W i z y t a b.m i n i s t r a n i e m i e c k i e g o C u r t i u s a w R y d z e ."Jaunakas Zinas" /Nr.109/:Były minister niemiecki Spraw Zagr.Curtius zatrzymał się przejazdem do Moskwy w Rydze.

ESTONJA.Kronika: 1.D o k o ł a h a n d l u e s t o ń s k o - g r e c k i e g o ."Päewaleht" /Nr.136/: Powrócił z Grecji przedstawiciel komitetu giełdowego i dyrektor "P.K.Estonji" R.Uritam, który prowadził rokowania z państwami bałkańskiemi o wprowadzenie handlu zamiennego z Estonją, Grecja zainteresowała się przywozem niektórych towarów z Estonji, jak kartofli, trzody, masła, celulozy, papieru, materjału leśnego i t.d.,proponując wzamian tytoń, bawełnę, rodzenki i t.d.

Jeden z największych właścicieli okrętowych w Grecji postawił wniosek utworzenia linji okrętowej Tallin-Pireus, ponieważ przewóz towarów przez Hamburg kosztowałby zbyt drogo.

2. E k s p o r t m a s ł a d o C z e c h o s ł o w a c j i . "Päewaleht" /Nr.134/: Rząd czechosłowacki zgodził się na podstawie handlu zamiennego kupować od Estonji 400 tonn masła rocznie; Estonja powinna wzamian sprowadzać z Czechosłowacji cukier na takąż sumę.

Z m n i e j s z e n i e s i ę d o c h o d ó w p a ń s t w o w y c h, "Päewaleht" /Nr.134/: W gospodarce państwowej konieczna jest gruntowna reforma, ponieważ według ostatnich obliczeń dochody były o wiele mniejsze niż się spodziewano: dochód celny o 31% mniejszy; dochód z procentów od kapitałów o 45%; dochód z opłat od gruntów i budowli o 43%; dochód akcyzowy o 18%; dochód z monopolu spirytusowego o 13,2% mniejszy;

Spodziewać się należy, że w lecie dochody jeszcze bardziej się skurczą, wziąwszy pod uwagę to, że wydatki nadmierne mogą ujemnie wpłynąć na stan skarbu państwowego.

137